

160 maddelik yeni yasada tek bir madde mi ürkütüyor

160 maddelik yeni sermaye piyasası yasasında, piyasaları yanlış yönlendirenlere ceza içeren tek madde tartışılıyor. Oysa yasadaki diğer maddelere de göz atılmalı

GEÇEN yıl piyasalar beklentilerin üzerinde bir performans gösterirken hükümet de, İMKB'yi ve VOB'u Borsa İstanbul çatısı altında toplayan 6362 sayılı yeni Sermaye Piyasası Kanunu'nu çıkardı. Sermaye Piyasası Kurulu'nun, önümüzdeki dönemde yeni yasayla bağlantılı piyasayı regüle edecek bir dizi yönetmeliği devreye sokması bekleniyor.

Yasa daha tasarı halindeyken geçen yıl başlayan tartışmalar, yeni Sermaye Piyasası Kanunu'nun (SPK) Meclis'ten geçmesinin ardından da artarak sürdü. Bununla ilgili korku boyutu öne çıkarılarak süren tartışmalar da, 'gazetecileri susturan yasa', 'türkütten yasa', 'SPK korkusu', 'yabancıları türkütten yasa' gibi yorum başlıklar öne çıktı.

Sadece bir madde tartışılıyor

Ve yorumlardan da anlaşıldığı gibi bu yasa için korku duvarını aşip pek fazla 'iyi' diyen çıkmadı. Daha çok bir bardak suda fırtına koparılcasına yeni yasanın korku maddeleri sıralandı. SPK eski Başkanı Ali İhsan Karacan'ın, "yeni yasanın getirdiği yükümlülük ve cezalarıyla aslında hiç de yeni olmadığını, buradaki sadece suç olan eylemin adının değiştiğine" ilişkin yazısı dikkat çekici ve aydınlatıcıydı.

Aslında 9 geçici ve 151 asıl olmak üzere toplam 160 maddeden oluşan 6362 sayılı yeni yasa üzerinde tartış-

ANALİZ
Hayri Çetinkaya
hchetinkaya@sozcum.com

'susturan madde' olarak da nitelendirilen 'Piyasa Dolandırıcılığı' başlığı altındaki 107'nci madde. Hatta bu maddenin 2'nci fıkrası doğrudan tartışmanın göbeğinde yer alıyor.

Piyasa dolandırıcılığı

107'nci maddede şöyle deniliyor: "Sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerlerini veya yatırımcıların kararlarını etkilemek amacıyla yalan, yanlış veya yanıltıcı bilgi veren, söylenti çıkaran, haber veren, yorum yapan veya rapor hazırlayan ya da bunları yayınlamak iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır."

Eski yasada da bu konu biraz dar kapsamlı olarak yer alıyor. Eski Sermaye Piyasası Kanunu'nun "Cezai Sorumluluk" başlığını taşıyan m.47/A maddesinde şöyle deniliyor:

"Sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyecek yalan, yanlış, yanıltıcı, mesnetsiz bilgi veren; haber yayan; yorum yapanlar, gerçek kişilerle, tüzel kişilerin yetkilileri ve bunlarla birlikte hareket edenlerin 2 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 5 bin günden 10 bin güne para cezası ile cezalandırılır."

Bu iki madde arasında

fark gören varsa, öne çıksın... Yenisinde, 'sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerlerini' denilirken, eski yasa maddesinde, 'sermaye piyasası araçlarının değerini' ifadesi yer alıyor. Zaten eskisiyle herhangi bir fark görmeyenler daha önceki benzer değerlendirmelerini yapmaya devam ediyor.

Aracı kurumlar iyimser

Aslında 160 maddelik yeni yasada gazetecilerin yanı sıra, bankaları, aracı kurumları, yatırım fonlarının çalışma sistemlerini baştan aşağıya değiştiren oldukça kapsamlı bölümler yer alıyor. Yeni yasanın doğrudan kapsama alanına girenlerden biri de Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB). Yeni yasayı TSPAKB Başkanı Atilla Köksal'a da sorduk. Köksal, yeni yasa konusunda oldukça iyimser.

Köksal, kanunda yatırımcıyı koruyabilmek için denetim, idari para cezaları ve sermaye piyasası suçlarının kapsamlı olarak yeniden belirlendiğine dikkat çekiyor. Köksal "Yeni kanun, iyiniyetli ve amaçlı konusunda şüphesi bulunmayan piyasa çalışanlarına, analistlere ve basına geçmişe göre daha fazla hareket imkanı sağlıyor" dedi.

Atilla Köksal

'Makul' kavramı daha açık söylenebilir mi?

YENİ yasadaki yeni açıklamalardan biri de 104'üncü maddede yer alıyor. 104'üncü maddede şöyle deniliyor: "Makul bir ekonomik veya finansal gerekçeyle açıklanamayan, borsa ve teşkilatlanmış diğer piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylem ve işlemler, piyasa bozucu nitelikte eylem sayılır. Bu durumda 20 bin Türk Lirası'ndan 500 yüz bin Türk Lirası'na kadar idari para cezası verilir."

Bu madde, haber ve yazılar inceleme konusu olduğunda, 'Makul' görece bir kavram olduğu için SPK, isterse kendine göre, gerekçeleri 'makul' bulmayıp, cezaı yaptırımlara başvurulabilir. Bu eleştirilerin giderilmesi adına SPK, 'makul' kavramını, önümüzdeki günlerde yasaya bağlı olarak çıkarılacak düzenleyici tebliğlerle biraz daha 'makul' hale getirebilir belki.

Yeni yasa bankaların fon kurmasına engel

TSPAKB Başkanı Atilla Köksal yeni yasaya göre aracı kurumların kategorilere ayrıldığına dikkat çekti. Köksal, "Aracı kurumlar, sermaye yapıları itibarıyla sadece emirleri alıp iletebilecek kurumlar, emirleri gerçekleştirecek kurumlar, yüklenimde bulunarak halka arza aracılık yapacak kurumlar, yüklenimde bulunmaksızın halka arza aracılık yapacak kurumlar gibi kategorilere ayrılabilir" diye konuştu. Yeni yasada aracı kurumların ve bankaların yatırım fonu kurma yetkisinin kaldırılarak, bu yetkinin sadece portföy yönetim şirketlerine bırakılması oldu. Köksal, yatırım fonlarının yönetiminin de portföy yönetim şirketleri dışında bir kuruluş tarafından gerçekleştirilemeyeceğini belirtiyor. Köksal, fonların yönetiminin sadece portföy yönetim şirketleri tarafından yapılmasını desteklediklerini söyledi.

'Kaynak açıklamam' denilemeyecek

YENİ Sermaye Piyasası Kanunu'nda gazeteciler için önemli sayılabilecek bir madde daha var. O da, 113'üncü madde. Bu madde gazetecilerin haber kaynaklarını açıklamama kuralını rafa kaldırıyor. Bu maddede, "Kurum tarafından icra edilen inceleme veya denetim faaliyetleri kapsamında istenen bilgi veya belgelere ilişkin olarak başkalarına açıklamada bulunanlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır" deniliyor. Burada bir haberci, bir şirkette ilgili edindiği ve kaynağını gizli tuttuğu bir bilgiyi isim vermeden haberleştirebilir. Ancak bu sızdırma ile ilgili bir incelemede, bilgiyi sızdıran ortaya çıkarılınca yetkili kurum yani SPK gazeteciden bu bilgiyi vereninin ismini isteyebilecek ve gazeteci bu talebi geri çevirmesi durumunda cezaı yaptırımla karşılaşabilecek.